

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 282/2566

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นางสาว ป.โจทก์ร่วม นางสาว พ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 266, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 90, ป.วิ.อ. มาตรา 218, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.อ. มาตรา 96, ป.วิ.อ. มาตรา 186

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ร่วมหลงเชื่อตามที่จำเลยที่ 1 หลอกลวงจึงไปดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แม้ผู้รับโอนจะไม่ใช่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นผู้หลอกลวง แต่การที่ ฐ. ได้ไปซึ่งที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างอันเนื่องมาจากการที่จำเลยที่ 1 หลอกลวงโจทก์ร่วม จึงเป็นการได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงให้ทำเอกสารสิทธิตาม ป.อ. มาตรา 341 ไม่ใช่เป็นการที่จำเลยที่ 1 ได้ไปซึ่งเงินค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจาก ฐ. จำเลยที่ 1 จึงต้องคืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่เป็นของโจทก์ร่วมให้แก่โจทก์ร่วม หากจำเลยที่ 1 คืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างส่วนที่เป็นของโจทก์ร่วมไม่ได้ จำเลยที่ 1 จะต้องใช้ราคาแทนให้แก่โจทก์ร่วม

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรกว่า จำเลยที่ 1 และจำเลยในสำนวนหลังว่า จำเลยที่ 2 โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองสำนวนเป็นใจความขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 264, 266, 268, 341 กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันจัดให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมบ้านในส่วนของผู้เสียหายคืนให้แก่ผู้เสียหาย หากดำเนินการไม่ได้ให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินเป็นเงิน 4,000,000 บาท แก่ผู้เสียหาย จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา นางสาวปริญญ์ ผู้เสียหาย โดยพันตำรวจเอกชนชัย ผู้พิทักษ์ ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 266 (4), 341 (ที่ถูก มาตรา 341 (เดิม)) การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานฉ้อโกง จำคุก 1 ปี ฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอม จำคุก 6 ปี ทางนำสืบของจำเลยที่ 1 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสี่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ฐานฉ้อโกง คงจำคุก 9 เดือน ฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอม คงจำคุก 4 ปี 6 เดือน รวมจำคุก 4 ปี 15 เดือน ให้จำเลยที่ 1 ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 59402 พร้อมสิ่งปลูกสร้างในส่วนของโจทก์ร่วมคืนให้แก่โจทก์ร่วม หากดำเนินการไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน 1,693,440 บาท ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก ยกฟ้องจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นการกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษจำเลยที่ 1 ฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอม ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ให้จำคุก 6 ปี ลดโทษให้หนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุก 4 ปี 6 เดือน ให้จำเลยที่ 1 คืนเงิน 1,398,388 บาท แก่โจทก์ร่วม ยกคำขอให้จำเลยที่ 1 ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 59402 พร้อมสิ่งปลูกสร้างในส่วนของโจทก์ร่วมคืนให้แก่โจทก์ร่วม

หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนเป็นเงิน 1,693,480 (ที่ถูก 1,693,440) บาท นอกจากที่แก้ให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 1 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ให้ลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงจำคุก 9 เดือน และฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอมจำคุก 4 ปี 6 เดือน ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดฐานฉ้อโกงและความผิดฐานใช้ตัวเงินอันเป็น เอกสารปลอม เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานใช้ตัวเงินอันเป็น เอกสารปลอมซึ่งเป็นกฎหมายบทที่กำหนดโทษไว้หนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 4 ปี 6 เดือน ถือเป็นการแก้ไขเล็กน้อย และยังคงให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี จึงต้องห้ามมิให้ คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 วรรคหนึ่ง คงมีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ประการแรกว่า สิทธินำ คดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงเป็นอันระงับไปเนื่องจากโจทก์ร่วมถอนคำร้องทุกข์แล้ว หรือไม่ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย จำเลยที่ 1 จึงหยิบยกขึ้นอ้างในชั้น ฎีกาได้ แม้จะมีได้วาทะถกกันมาก่อน ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 จำเลยที่ 1 ฎีกาว่า เช็ค ซึ่งจำเลยที่ 1 ส่งจ่ายเงินเป็นการชำระ ราคาที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างอะพาร์ตเมนต์ให้แก่โจทก์ร่วมแล้วธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินเป็น ผลสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องกล่าวหาว่าจำเลยที่ 1 ฉ้อโกงโจทก์ร่วมโดยหลอกลวงว่าจะซื้อที่ดิน พร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจากโจทก์ร่วม จึงเป็นความผิดกรรมเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อปรากฏตาม สำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีว่า ในวันที่ 8 กันยายน 2560 โจทก์ร่วมได้ขอถอนคำร้องทุกข์ ในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แล้ว ย่อมทำให้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงซึ่งเป็นความผิดกรรมเดียวกันระงับไปด้วยนั้น เห็นว่า เมื่อในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีดังกล่าว โจทก์ร่วมแสดงเจตนาโดยระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าประสงค์จะถอนคำร้องทุกข์เฉพาะแต่ในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจาก การใช้เช็คฯ เท่านั้น ไม่รวมถึงความผิดฐานฉ้อโกงด้วย ดังนั้น ไม่ว่าความผิดฐานฉ้อโกงจะเป็นกรรม เดียวกันหรือต่างกรรมกันกับความผิดฐานออกเช็คโดยเจตนาให้มีการใช้เงินตามเช็ค ก็หาใช่ข้อ สาระสำคัญไม่ โดยยังคงต้องถือว่าโจทก์ร่วมประสงค์ที่จะดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ในความผิดฐาน ฉ้อโกงอยู่ต่อไปสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงจึงยังไม่ระงับไปด้วยการถอน คำร้องทุกข์ดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (2) ฎีกาของจำเลยที่ 1 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ประการต่อไปมีว่า การกระทำของ จำเลยที่ 1 ที่พิจารณาได้ความเป็นเรื่องของการผิดสัญญาแพ่งเท่านั้นหรือไม่ เห็นว่า ในปัญหา ดังกล่าวจำเลยที่ 1 ฎีกาว่า พฤติการณ์แห่งคดีเป็นเรื่องของการผิดสัญญาทางแพ่งโดยข้อเท็จจริงซึ่ง จำเลยที่ 1 ยกขึ้นกล่าวอ้างนั้นแตกต่างไปจากข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์รับฟังมา กรณีจึงมิใช่เป็น แต่เพียงการปรับข้อเท็จจริงเข้ากับบทกฎหมาย อันเป็นปัญหาข้อกฎหมายดังที่จำเลยที่ 1 ฎีกา หาก เป็นกรณีที่จำเลยที่ 1 ได้แย้งดุลพินิจในการรับฟังข้อเท็จจริงของศาลอุทธรณ์เพื่อนำไปสู่การวินิจฉัย ปัญหาข้อกฎหมายว่าพฤติการณ์แห่งคดีเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างซึ่งเป็นเรื่อง ของการผิดสัญญาทางแพ่ง มิใช่ฉ้อโกง อันเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 218 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้ ส่วนฎีกา ของจำเลยที่ 1 ประการต่อไปที่ว่าคดีโจทก์ในความผิดฐานฉ้อโกงขาดอายุความแล้วนั้น จำเลยที่ 1 ฎีกาให้รับฟังข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันที่โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดว่าเป็นวันที่

12 ตุลาคม 2559 มีใช้เป็นวันที่ 9 มกราคม 2540 และวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2560 ตามที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย การที่โจทก์ร่วมแจ้งความร้องทุกข์เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2560 คดีจึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นการโต้เถียงข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์รับฟังมาเพื่อนำไปสู่ข้อกฎหมายอีกเช่นกัน หาใช้ฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายตามที่จำเลยที่ 1 กล่าวอ้างไม่ หากแต่เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 1 ประการสุดท้ายมีว่า การที่จำเลยที่ 1 นำแคชเชียร์เช็ค ซึ่งสั่งจ่ายเงินให้แก่โจทก์ร่วมและ/หรือจำเลยที่ 2 จำนวนเงิน 1,550,000 บาท เป็นค่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปเรียกเก็บเงินเข้าบัญชีของจำเลยที่ 1 แม้จำเลยที่ 1 จะรู้อยู่แล้วว่าลายมือชื่อโจทก์ร่วมที่สลักหลังเช็คฉบับดังกล่าวเป็นลายมือปลอม ก็ไม่ถือว่าเป็นการทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหายอันจะเป็นความผิดฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 266 (4) นั้น เห็นว่า จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ในปัญหาดังกล่าวไว้ในข้อ 2.2 แต่ศาลอุทธรณ์ยังมิได้วินิจฉัยให้ จึงเป็นการไม่ชอบด้วย การพิจารณาและการทำคำพิพากษาในชั้นอุทธรณ์ที่ต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ทั้งในปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายโดยให้เหตุผลประกอบคำวินิจฉัยอย่างครบถ้วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 186 (6) ประกอบมาตรา 215 แต่เมื่อสำนวนขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกา แล้ว ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าวไปเสียทีเดียวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยเพิ่มเติมอีก ทั้งนี้เพื่อมิให้คดีต้องล่าช้า จำเลยที่ 1 นำสืบและฎีกาต่อสู้ว่า จำเลยที่ 1 ประสงค์จะซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งโจทก์ร่วมมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับจำเลยที่ 2 ในราคา 9,000,000 บาท อย่างแท้จริง แต่โดยที่ระหว่างจำเลยที่ 1 กับนางสาวฐิติรัตน์ มีข้อตกลงซื้อขาย ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเดียวกันนี้ในราคา 2,000,000 บาท โดยมีเงื่อนไขให้จำเลยที่ 1 ซื้อคืนได้ ฉะนั้นเพื่อความสะดวกและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม 2 ครั้ง จึงขอให้โจทก์ร่วมจดทะเบียนขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่นางสาวฐิติรัตน์ในราคา 2,000,000 บาท โดยตรง ดังนั้น เงินตามแคชเชียร์เช็ค จำนวน 2,000,000 บาท ที่นางสาวฐิติรัตน์นำมาชำระ เป็นค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโดยระบุชื่อโจทก์ร่วมและ/หรือจำเลยที่ 2 ว่าเป็นผู้รับเงิน จึงเป็นของ จำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 1 ก็ได้นำเช็คเข้าบัญชีเรียกเก็บเงินเพื่อนำเงินส่วนหนึ่งจำนวน 500,000 บาท มาชำระให้แก่โจทก์ร่วมเป็นค้ำมัดจำตามสัญญาแล้ว กรณีจึงจะถือว่าโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายไม่ได้นั้น เห็นว่า เมื่อศาลอุทธรณ์รับฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติแล้วว่า จำเลยที่ 1 มีเจตนา หลอกลวงโจทก์ร่วมให้จดทะเบียนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่นางสาวฐิติรัตน์ ซึ่งโจทก์ร่วม หลงเชื่อว่าเป็นการขายให้แก่จำเลยที่ 1 ในราคา 9,000,000 บาท โดยโจทก์ร่วมไม่ทราบข้อตกลงที่มี อยู่ระหว่างจำเลยที่ 1 กับนางสาวฐิติรัตน์ อีกทั้งไม่เคยเห็นแคชเชียร์เช็ค ดังนี้ กรณีจึงต้องถือว่า แคชเชียร์เช็คฉบับนี้ นางสาวฐิติรัตน์นำมาชำระค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่โจทก์ร่วมและจำเลย ที่ 2 โดยตรง มิใช่ชำระให้แก่จำเลยที่ 1 การที่จำเลยที่ 1 นำเช็คเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินนำมาเป็น ของตนเอง โดยอาศัยลายมือชื่อปลอมของโจทก์ร่วมในการสลักหลังเช็คยื่นยื่นต่อธนาคาร ย่อม ทำให้โจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้รับเงินตามเช็คที่แท้จริงได้รับความเสียหายแล้ว ส่วนข้อที่จำเลยที่ 1 ฎีกา โต้แย้งต่อไปว่า เมื่อแคชเชียร์เช็คฉบับนี้สั่งจ่ายเงินให้แก่โจทก์ร่วมและ/หรือจำเลยที่ 2 ฉะนั้น ลำพัง จำเลยที่ 2 เพียงคนเดียวเมื่อลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คแล้ว ย่อมส่งมอบให้แก่จำเลยที่ 1 เพื่อนำ เข้าบัญชีเรียกเก็บเงินจากธนาคารได้ ถึงแม้จะปรากฏว่าลายมือชื่อโจทก์ร่วมที่สลักหลังเช็คเป็น ลายมือชื่อปลอมก็ตาม ก็ถือไม่ได้ว่าโจทก์ร่วมได้รับความเสียหายนั้น เห็นว่า เมื่อโจทก์ร่วมเป็นผู้มี

สิทธิได้รับเงินตามเช็ค ก็ย่อมเป็นผู้มีสิทธิสละหลังเช็คเพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคารได้ดังเดียวกับ
จำเลยที่ 2 การที่จำเลยที่ 1 ทราบว่ามีผู้ปลอมลายมือชื่อโจทก์ร่วมสละหลังเช็ค แล้วจำเลยที่ 1 ยัง
นำเช็คฉบับดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารโดยโจทก์ร่วมไม่รู้เห็นยินยอม ถึงแม้จำเลยที่ 2 จะ
ได้ลงลายมือชื่อสละหลังและส่งมอบเช็คให้แก่จำเลยที่ 1 ก็ตาม จำเลยที่ 1 ก็ไม่มีสิทธิแสวง
หาประโยชน์จากลายมือชื่อปลอมของโจทก์ร่วมในฐานะผู้ทรงเช็คโดยชอบด้วยกฎหมายในอันที่จะ
ใช้เป็นข้อยืนยันต่อธนาคารว่าจำเลยที่ 1 ได้รับโอนเช็คจากโจทก์ร่วมด้วยแล้วโดยชอบ เพราะเป็น
การกระทำที่เป็นเหตุให้โจทก์ร่วมได้รับความเสียหาย การกระทำของจำเลยที่ 1 จึงครบ
องค์ประกอบความผิดฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอมแล้ว ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษ
จำเลยที่ 1 ฐานใช้ตัวเงินอันเป็นเอกสารปลอมนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 1
ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน อนึ่ง การที่โจทก์ร่วมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 59402 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง
เฉพาะส่วนของโจทก์ร่วมไปเป็นของนางสาวฐิติรัตน์นั้น เนื่องมาจากจำเลยที่ 1 หลอกลวงโจทก์ร่วม
ว่าจะซื้อที่ดินดังกล่าวพร้อมสิ่งปลูกสร้างในราคา 9,000,000 บาท ซึ่งโจทก์ร่วมจะได้รับเงินค่าที่ดิน
พร้อมสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนของโจทก์ร่วม 4,500,000 บาท โจทก์ร่วมหลงเชื่อตามที่จำเลยที่ 1
หลอกลวงโจทก์ร่วมจึงไปดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่สำนักงานที่ดิน
กรุงเทพมหานคร ถึงแม้ผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจะไม่ใช้จำเลยที่ 1 ซึ่ง
เป็นผู้หลอกลวงก็ตาม แต่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า"...และโดย
การหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูก
หลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ..." ดังนั้น การที่นางสาวฐิติรัตน์เป็นผู้
ได้ไปซึ่งที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างอันเนื่องมาจากการที่จำเลยที่ 1 หลอกลวงโจทก์ร่วม กรณีจึง
เป็นการได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงให้ทำเอกสารสิทธิตามมาตรา 341 หาใช่เป็นการที่
จำเลยที่ 1 ได้ไปซึ่งเงินจำนวน 1,398,388 บาท จากนางสาวฐิติรัตน์ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยไม่
จำเลยที่ 1 จึงต้องคืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่เป็นของโจทก์ร่วมให้แก่โจทก์ร่วม ปัญหาดังกล่าว
เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาจึงมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้แม้ไม่มี
คู่ความฝ่ายใดฎีกาตั้งได้วินิจฉัยข้างต้น เนื่องจากข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ที่ดินโฉนดเลขที่
59402 พร้อมสิ่งปลูกสร้างมีราคาประเมิน 3,386,880 บาท ประกอบกับโจทก์ร่วมได้รับเงินมัดจำ
จากจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 500,000 บาท ดังนั้น หากจำเลยที่ 1 ไม่สามารถคืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง
ส่วนที่เป็นของโจทก์ร่วมได้ จำเลยที่ 1 จะต้องใช้ราคาแทนให้แก่โจทก์ร่วมเป็นเงิน 1,193,440 บาท
และเมื่อจำเลยที่ 1 จะต้องคืนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนของโจทก์ร่วมหรือใช้ราคาแทนให้
แก่โจทก์ร่วมแล้ว จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องคืนเงิน 1,398,388 บาท ให้แก่โจทก์ร่วมตามคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 ไม่ต้องคืนเงิน 1,398,388 บาท แต่ให้จำเลยที่ 1
โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 59402 พร้อมสิ่งปลูกสร้างเฉพาะส่วนของโจทก์ร่วมคืนให้แก่โจทก์
ร่วม หากคืนไม่ได้ให้จำเลยที่ 1 ใช้ราคาแทนเป็นเงิน 1,193,440 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

สุนทร ทรงฤกษ์ · รังสรรค์ โรจน์ชีวิน · อนันต์ คงบริรักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/282/2566>